

krivice, ki se gode v Trstu našemu narodu, ako 4000 njegovih otrok nema šol, v katerih bi elementarni pouk zamogli dobivati v materinem jeziku, kakor je to v državnih temeljnih in šolskih postavah vsacemu narodu obširne Avstrije zajamčeno — če bode — pravimo — vlada mogla ostati tudi na dalje še indiferentna in hladnokrvna.

In ako pomislimo, da si je ista prav v smislu želje našega vzvišenega vladarja, ki je o slovesnej priliki dejal svojim najbližjim svetovalcem „naredite mir mej mojimi narodi!“ zapisala na svoj prapor enakopravnost vseh pod žezlom habsburške vlada joče biše združenih in v državnem zboru zastopanih narodov, tedaj pridemo vsakakor do zaključka, da bode vlada jednako, kakor je to v Brnu nasproti fanatičnim nemškimi nepomirljivcem in perfidnim židovom, iz katerih je sestavljen mestni zastop, glede českih ljudskih šol storiti morala, tudi v Trstu prisiljena „italijanski parlament“ na „Piazza grande“ na nedvomljiv način opozoriti, kake pravice imajo v Trstu državljani in davkoplačevalci slovenske krvi.

A ne samo pravičnost zahteva tako postopanje, — predpisuje ga tudi „raison d' être“. Vsaj vendar na Dunaji v odločujočih krogih ne morejo tako slepi biti, da ne bi videli tega, kar je znano vsemu svetu in tudi ne tako jednostranski, da ne bi hoteli spoznati, kje jim je v najvažnejšem trgovskem emporiji naše države iskati pravih, zvestih in v vseh okoliščinah zanesljivih državljanov: — ali mej onimi, ki so o prihodu presvetlega vladarja odpeljali se demonstrativno z navlaščé najetim zabavnim vlakom v Krmin, ali mej onimi, ki so iz najoddaljenejših vasij vreli v Trst, da ga spodobno pozdravijo. Res se je doslej mnogo grešilo in sicer grešilo bodočnosti naše države na kvar, in ravno dosedanjim vladam gre dvomljiva zasluga, da so z neopravičenim protežiranjem italijanstva polagoma odrinile slovanski živelj v Primorji od pomorskih obal ter ga potlačile tudi v notranjej deželi in tako ustvarile stranko, katera brez okolišev izreka, da jej je cilj v odcepjenji od Avstrije in priklopljenji k Italiji.

A to se dá z dobro voljo in energijo vse popraviti. Treba je le, da se sedanjim nenaravnim razmeram stori konec in da se vlada začne resno ozirati na primorske Slovane. Tržaški slovenski očetje dali so jej s svojo prošnjo za slovenske ljudske šole najboljšo priliko, da pokaže, če ni njeno obljubovanje o izvedbi ravnopravnosti prazno in če je že spoznala nalogo, katera brez dvojbeno Slovanom pripada na obalah Adrije in katere izvrševanje jedino more Avstrijo ohraniti kot pomorsko velevlad. — Tržaškim domoljubom pa polagamo na srce, naj v započetem poslovanji vztrajajo in zadobili si bodo zahvalo vse slovenske domovine. X.

Občni zbor „Glasbene Matice“

dne 28. maja 1883.

(Konec.)

Isto tako se je odbor potrudil, da je izprosil od slavnega mestnega odbora prav zdatno podporo. V mestni seji dne 9. januarja 1883 je narodni odbor glasoval za 200 gld. podpore, katero je „Glasbena Matica“ že sprejela. Za ta znamenit dar naj zadoni iz vsega srca slavnemu mestnemu starešinstvu navdušena slava!

Dne 18. februarja se je odbor, zastopan po g. prvosedniku in dveh odbornikih, udeležil poklanjarja in čestitanja narodnih društev pri visokorodnem g. deželnem predsedniku za njemu podeljeno cesarsko odlikovanje, pri kateri priliki je visoki gospod blagovolil priznati napredek „Glasbene Matice“ in vnovič zagotoviti državno podporo.

Dne 7. maja t. l. uložila je „Glasbena Matica“ prošnjo pri slavnemu deželnem odboru za podporo iz dramatično-literarnega zaklada, da priobči A. Foersterjevo opereto „Gorenjski Slavček“. Uspeh te prošnje še ni znan, a nadejamo se, da se nam povoljno reši.

H koncu tega poročila nam je še prijetna dolžnost, izreči najtoplejšo zahvalo gospodom skladajem: našemu častnemu članu g. Ant. Nedvedu za njegovih 5, v dveh zvezkih priobčenih moških

zborov, g. odborniku Antonu Foersterju za njegovih 11 narodnih, v X. zvezku priobčenih lepo ubranih starih domačih napevov in g. F. S. Vilharju, ravnatelju glasbenega zavoda v Karlovcu za njegovi prelepi kompoziciji „Mornar“ in „V tihem mraku“. Vse te muzikalije so skladatelji blagodušno prepustili „Glasbeni Matici“; za nesebično sodelovanje izrekamo vsem trem odličnim strokovnjakom najtoplejšo zahvalo.

Svojo blagonaklonjenost sta društvu skazovala tudi gg. brata dra. Ipavica, katera sta več svojih skladb poslala „Glasbeni Matici“.

Radostno pa tudi zabeležimo, da so se v najveštem času oglasili še drugi skladatelji, katerih dela kažejo obilo dobrega duha in muzikalne spretnosti, zato jim je priporočati marljivih studij, da stopijo polagoma pred javnost z dovršenimi deli.

Izgub po smrti imamo samo jedno obžalovati. Umril je lani dne 5. maja v najboljši dobi svoje starosti naš odbornik g. Fran Hlavka, ki je bil muzikalno vrlo nadarjen in bi bil naši „Glasbeni Matici“ lahko še mnogo koristil. Slava njegovemu spominu!

V gibanji in stanji naših društvenikov je bilo še dovolj živahnosti mimo prejšnjih let. Pridobili smo za leto 1882 tri ustanovnike. Novih podpornih članov je pristopilo 65, da šteje društvo razen 3 častnih članov 211 društvenikov z 22 ustanovniki vred. Le škoda, da se jih je 32 izneverilo. Nesmo sicer zdvojili nad njihovo podporo, a do danes ne vemo, pri čem da smo. Narastlo je torej od lani samo 21 članov. V Ljubljani ima „Glasbena Matica“ 48 letnih podpornikov in 8 ustanovnikov, torej 10 letnih podpornikov in 8 ustanovnikov, torej 10 letnih in 1 ustanovnega več mimo prejšnjega leta. Sicer so pa razmere glede na vnanje društvenike ostale blizu jednake, kakor smo to poročali v lanskem občnem zboru. Primorsko, vzlasti Goriško nam je dalo nekaj novih društvenikov, kar radostno omenimo, ker prejšnja leta smo jih pogrešali. Iz Štajerskega se jih upisalo 7 članov, a izstopili so 4, torej jih je sedaj 19. Na Hrvaškem smo jih zadnji dve leti primeroma največ izgubili, razen 14 Zagrebčanov še drugih 7.

K temu dodajem konečno še društveni račun: Vseh dohodkov z ostankom pretečenega leta je 1868 gld. 97 kr. troškov pa 1494 „ 86 „ torej ostane gotovine za tekoče leto 374 gld. 11 kr.

Da so se dohodki od lanskega leta podvojili, je uzrok največ, da smo prišteli tudi 500 gld. izposojenih od društvene ustanovnine, katera je znašala lani 1000 gld. Kakor je bilo že prej omenjeno, je bilo to posojilo potrebno za ustanovo glasbene šole, šolskega inventara in za nagrade učiteljem. Iz ostanka 374 gld. 11 kr. se je 200 gld. ustanovnine že povrnilo, kar pride v račun za l. 1883. Veči dohodki so tudi pripisavati tej okolnosti, da nam je mestni odbor naklonil zdatno podporo in da smo za razprodane muzikalije stržili 133 gld. 7 kr., in od 24 novih članov, ki so si omislili vse društvene izdave, 160 gld. 40 kr. Od 3 ustanovnikov je bilo uplačanega 105 gld., kar se bode takoj naložilo k ustanovnici, da si le blagajnica zopet opomore.

Zdi se mi, da treba opravičiti tudi izdatke, ki so od lani še jedenkrat toliki narastli.

200 gld. se je kot obrestovana glavica uložilo pri „Narodnem domu“. Za napravo šolskega inventara se je potrošilo 379 gld. 98 kr., katerih največa vsota pripada v nakup klavirja, in sicer 275 gld. Celoletna najemščina za šolsko in arhivno sobo je stala 99 gld. Učnine se je izplačalo za pol leta 234 gld. Svečava in kurjava je vzela blagajnici 29 gld. 26 kr. Za arhiv in šolo nakupljene muzikalije prouzročile so 74 gld. 86 kr. troškov. Na svitlo dana glasbena dela stanejo 365 gld. 46 kr.; presežek teh troškov se je porabil za nagrade, uradne potrebščine, poštnino, vozaino, embalažo, dopisnino, in za poselska opravila, kakor to kažejo natančni zapisniki in predloženi „sklep računa“.

Vsa imovina „Glasbene Matice“ je torej:

1. Na knjižico št. 224 pri obrtniško-pomočnem društvu naloženih	500 gld.
(uštete neso 5% obresti).	
2. Pri „Narodnem domu“ s 3% naloženih	200 „
3. Ostanek v gotovini od pretečene dobe	374 „
4. Društveni inventar	850 „
5. Zaloga na svitlo danih muzikalij	600 „
6. Arhiv	100 „
Skupaj	2624 gld.

Obe poročili sprejme zbor na znanje in g. prvosednik še dostavlja, da je v lanskem občnem zboru storjen sklep, naj bi društvo dalo na svitlo slovensk „navod za igro na klavirju“, ostal še neresen, ker skladatelj ni utegnil prevzete naloge izvršiti. Računi se po predlogu pregledovalcev gg. Ant. Jeločnika in And. Žumra odobré in potrdé.

Po nasvetu g. Alf. Ledenika izreče občni zbor stojé tajniku in blagajniku zahvalo.

V odbor so bili voljeni gg.: Fr. Ravnihar (predsednik), F. Stegnar (blagajnik), R. Bežek, dr. Karol pl. Bleiweis, Burgarell, Fr. Drenik, P. A. Hribar, Ohm pl. Janušovski, Alf. Ledenik, Ant. Razinger, dr. Jos. Starè, Voj Valenta, Drag. Žagar, vsi v Ljubljani; zunanji odborniki pa so: Dan. Fajgelj v Tominu, Fr. Gerbič v Lvovu, Ant. Gnezda v Zagrebu, Simon Gregorčič na Gradišči pri Gorici, Ig. Gruntar v Logatci, Mat. Šuštaršič v Krškem, Janko Žirovnik v Gorjah. —

Pri zadnji točki dnevnega reda, „posamičnih članov nasveti“, oglašuje se g. V. Valenta in priporoča občnemu zboru, izvoliti g. A. Foersterja častnim članom „Glasbene Matice“, ker je njegovo delovanje za društvo in v obče za povzdigo cerkvene glasbe in glasbene literature jako zaslužno. Po g. Dreniku še krepko podprt nasvet zbor radostno in soglasno sprejme ter z živioklici izvoli rečenega gospoda častnim članom. —

G. Alf. Ledenik nasvetuje dalje in utemeljuje svoj predlog, da se za glasbeno šolo razpiše natečaj „glasbenega učitelja“, ki bi bil konservatorist in posebno strokovnjak na goslih, poleg tega pa tudi sposoben učiti v igri na klavirju. Treba je namreč sedanje začasne razmere definitivno urediti, kar bode tem lažje, ako nam dojde obljubljena državna podpora. Nameščenje izprašanega učitelja pa naj potrebe druge učiteljske moči ne izključuje, ker dobra napredna šola, ki se s časom začne deliti na več oddelkov, ne shaja z jednim učiteljem. Po daljšem razgovarjanji, katerega se udeležé gg. Valenta, dr. J. Starè in drugi, poudarjajoč muzikalne potrebe naših narodnih društev, vzlasti dramatičnega in čitalničnega, se principijalno sprejme predlog g. Ledenika in odboru izroči nalog, da vse potrebno ukrene za izvršitev te namere, kar se soglasno potrdi.

Ker se nihče več ne oglašuje za besedo, sklene prvosednik zborovanje zahvalujoč se za prijazno udeležbo. — S. S.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. junija.

Mišljenje merodanjih českih krogov ob priliki deželnozbornih volitev ilustruje zopet „Pokrok“ v važnem članku, v katerem odgovarja onim listom, ki nečejo verjeti v istinitost spravljivih izjav staročeske stranke, zahtevajoč dela za besede, tako-le: „Naše vodilo ni maščevanje, naš smoter ni narodno in politično podredjenje ljudstev, nego pomnožitev in razširjenje političnih in ustavnih svoboščin, pomnožitev onih naprav, ki so temelj duševnemu in gospodarstvenemu napredku. Naš ideal je vsestranski razvoj in cvet te slavne dežele in ž njo mogočnost velike Avstrije, dočim naj uživati obe narodnosti v deželi največje politične in narodne prostosti in naj bi tekmovali le z uma orožjem na polji prosvete. Neče se verjeti našim besedam in obljubam. Dobro: mi ne silimo ustavaške stranke, da naj nam na ljubo priseže na naše besede. Verjame pa naj našim delom in ta jo bodo, če Bog da, prepričala, da ne znamo samo modro, oprezno in spravljivo pisati in govoriti, nego tudi delovati.“

Regulovanje **Železnih Vrat** ob dolnji Donavi je bilo že večkrat predmet skupnim ministarskim posvetovanjem, ne da bi se bil dognal kak ugoden rezultat. Tako se je to vprašanje obravnavalo tudi v zadnjih konferencah na Dunaji. Glavna zadrega pri rešitvi te zadeve je denarno vprašanje: kajti regulovanje Železnih Vrat, na Ogorskem ležečih, je naloga ogorske dežele, dočim pa Ogrji podarjajo, da se gre tu za podjetje, ki bode v prid celej monarhiji. Od cislitvanske strani pa se zopet naglašajo, da je tudi gradba arlberške železnice tako podjetje ter da se ima smatrati za kompenzacijsko urejenja Železnih Vrat. Pričakuje se, da se na tej zadnji podlagi stvar vendar jedenkrat ugodno dožene.

Vnanje države.

Iz kraljevine **srbske** prihajajo poročila o resnih sporih mej ljudstvom in vladinimi organi. Tako se je ljudstvo v Gamzigradu, okraja Zajčar, ob priliki, ko so živini užigali znamenja, spuntalo proti policiji in žandarjem, kateri izgredi so zavzeli tako resen značaj, da je minister okrajnemu načelniku v Zajčarji stavil na razpolaganje cel oddelek novo ustanovljenih žandarjev, 2000 mož, kar je pa ljudstvo še bolj razkačilo. Ljudstvo bilo je baje po radikalnih naštantano, da namerava vlada zopet povisati davke ter da zato šteje živino. Pri tem spopadu v Gamzigradu bilo je mnogo ubitih in ranjenih. Ministri imeli so v sredo večer sejo, kjer so se posvetovali do ranega jutra o teh žalostnih izgredih. Jednaka poročila o ljudstvenem uporu prihajajo sočasno tudi iz drugega dela Srbije, iz okraja Užičkega, kar bi znalo kazati, ako se obistini, o sistematično pripravljenem ustanku.

Povodom dvestoletnice **ruskih** gardin polkov Preobraženskij in Semenov izdana dnevna povelja, s katerimi so se polkoma podarile jubilejske zastave, izražajo pripoznanje in zahvalo carjevo vsem ruskim vojaškim oddelkom brez izjeme, da so z nerazrušljivo udanostjo do prestola in požrtvovalnim službovanjem tekom 200 let sotrudili se ustanoviti slavo in moč Rusije ter pošteno in marljivo izvesti oporoko Petra Velikega. — Iz lista, ki ga je pisal Stepnjak, psevdoinimski pisatelj brošure „Rossia so terranea“, „Pall Mall Gazette“, se razvidi, da nihilisti vodje neso nameravali krusiti mir ob slavnosti kronanja. Stepnjak trdi, da je revolucionarna stranka čisto spremenila svoj plan. Ona ne misli več na to, da bi s silo odstranila carja, nego hoče po celej Rusiji vzbuditi revolucijo. — Kakor „Times“ poroča, bi bili nihilisti lahko izveli napad na carjevo življenje, ker da so bili mej kronanjem v njegovej tesni bližini. — Takim širokoustenjem pa ne gre mnogo vere.

Po vsem **Italijanskem** praznovala se je 2. junija svečano obletnica Garibaldijeve smrti. Ni ga skoro mesta po celem poluotoku, v katerem se ne bi bil ranjcemu v čast odkril kak kip ali pa spomenska plošča. Tudi ni manjkalo ob tej priliki ostrih govorov in napadov na vlado. V Rimu je bilo omenjeni večer mnogo izgredov, ker je mnogo radikalcev čutilo potrebo po ulicah kazati svojo govorniško zmožnost. — Ravno drugi dan potem pa je baš v Rimu zmagala zdrava pamet. Pri dopolnilni volitvi v prvem volilnem okraju izvoljen je bil namreč don Fabricio Colonna z večino 2000 glasov proti mlajšemu sinu narodnega junaka, Ricciotti Garibaldi-ju, poslancem v kamoru.

Iz blažene **Nemčije** poizvedla se o novem surovem činu sodnijskega nasilstva. V Camburgu živeči hišni posestnik in sirarski fabrikant Hahn pozvan je bil zaradi civilnopravne prepirke v neko nedeljo pred sodnijo. Kot strogi baptist je izjavil, da ob nedeljah ne sme in ne more priti k sodniji. Vzlic temu ga je sodišče sililo, da mora priti, in ko se je le branil, poslalo je ponj tri sodnijske sluga, ki so ga zvezali ter na samokolnici peljali v trdnjavo.

Dopisi.

Z Dolenjskega 4. junija. [Izviren dopis.] Znano je, da se zida cesta Kronov-Šmarjeta, ali znano ni, kako se zida. V jeseni 1882 oddala se je cesta po javni dražbi. Kakor drugače biti ne more, delala se je cesta po tujem posestvu, in po pravu bi se moralo to tuje posestvo odkupiti v cestni namen. Ali to se ni zgodilo, in ne kaže se, da se hoče zgoditi, kajti dotični gospodje, njim na čelu g. Klinc, se za to ne brigajo čisto nič. Po zdravem človeškem razumu moralo bi se to zgoditi pred zidanjem ceste, ker vendar ne bo nobeden hišo poprej podiral in potem jo še le dal ceniti. Zemljišče se je dotičnim posestnikom meni nič tebi nič vzelo. Menim, da se na takov način čuvstvo do prava pri ljudstvu

ne goji, nego krusi in ruši. Radi tega je ljudstvo silno razburjeno in povprašuje: kje je pravica?

G. Klinc, načelnik cestnega odbora okraja novomeškega, igra tukaj jako dvomljivo ulogo. Imenoval sem g. Klinca cestnega odbora načelnika in to po krivici, ker odbor ne eksistira, ako še velja teorija, da iz jednega člena ne more obstajati nobeno društvo, tedaj tudi odbor ne. G. Klinc je že tako dolgo nepostavno na tem mestu, da so mu vsi odborniki rezen jednega pomrli. Rad bi znal, komu se računi polgajo, in kdo jih revidira. Nobeden mi ne more oporekati, ako trdim, da to že nekako po turškem diši.

Posipanje ceste Kronov-Šmarjeta oddal je g. Klinc tako mej štirimi očmi brez vsake licitacije, brez javne dražbe kapitalistu g. Florijanu Zorku, županu pri Beli Cerkvi. Ali ima tako pravico, s svoto preko 1500 gold. razpolagati po dogovoru, zanikali bi dotični paragrafi. Omeniti moram še, da je g. Fl. Zorko pred štirimi meseci prevzel posipanje, katero je ne jako marljivo in tudi dobro ne nadaljeval, ker dozdej še ni dokončal 1/4 dela vse ceste. Ali da je tudi v Beli Cerkvi „strike“, to bo marsikoga osupnilo. In kdo strika? No g. župan nehal je cesto posipati. Morda mu je kdo rekel, ali pa je on sam tako zvit, da bi njegovi konjiči mu kaj več zaslužili, ako strika. V tem mu pride koj na pomoč njegov zaveznik g. Klinc, in da oklicati 3. t. m. pri cerkvah, da bo dražba za ne še dodelano cesto 6. t. m. v krčmi županove hiše. Ali ni dosegel g. župan s pomočjo svojega prijatelja sijajen uspeh? Da se je to zgodilo, je krivično; da se je zgodilo v tem času, je še bolj krivično. Kdo hoče konkurirati pri dražbi? Bode li kmet pustil svoje vinograde, travnike in polja in šel v cesto? Zakaj ni bila pred štirimi meseci jednaka dražba? Marsikateri kmet bi prevzel posipanje ceste za mali denar, da bi le zaslužil krme za stradajočo živino. Silno potrebna cesta bi bila že ceno dokončana. Morda sporočim v kratkem veselo (?) novico, da cesto še dalje posipajo županovi konji, služeči svojemu gospodarju kaj več na dan.

Ni li g. Klinc izvrsten gospodar, ali ne zasluži, da mu pri prihodnjih volitvah daste absolutorium?! Ali g. Klinc si hoče oviti lavorjev venec okolu glave s tem, da silno dela in se trudi za silno nepotrebni most preko toplice. Jeden zidani že stoji; za glas daleč hočejo napraviti drugega lesenega srečnim okoličanom. Ako bi uzroke, kateri so se naveli za potrebo tega mostu na rešeto dejal, ostal ne bi ni jeden zrnat, pač pa pod rešetom mnogo puhlih in izmišljenih. — Ako človek vidi na vsakem po nepotrebno izdanem goldinarji krvave znake pod bremenom davkov in priklad vzdihajočega naroda, polasti se ga srd in neka tužna žalost.

Da g. inženir gre na roko oznasčeni dvojici, razume se, tako da obstoji na taki način tripelalijanca ali zveza treh.

Slav. dež. odbor bi moral pokazati kaj več truda, kaj več pozornosti pri tako važnem delu, da se od deželnega zbora dovoljena svota modro porabljuje. Narodni deželni odbor hoče sigurno v prihodnje s svojo strogostjo onemogočiti vsako deželni ali okrajni blagajni škodljivo zvezo treh ali tipelalijanco!

Domače stvari.

— (Trgovinska in obrtna zbornica kranjska) ima danes popoldne ob 5. uri v mestnej dvorani svojo redno sejo. Na dnevnem redu je tudi: „Poročilo o volitvenem redu trgovinske in obrtne zbornice.“

— (Za „Sokolov“ izlet v Kamnik) prihodnjo nedeljo dne 10. t. m. delajo se ob vsej poti iz Ježice do Kamnika razne priprave za slovesni sprejem. — Željno se pričakuje trenutka, ko se pozdravijo vrli „Sokoli“. — V Kamniku sprejme ljubljanske goste tamošnja Čitalnica, požarna bramba in pevsko društvo „Lira“.

— (Ljubljanski mesarji,) katerih je 150, uležili so po svojih treh zastopnikih prošnjo na mestni zbor, da se poslopje klavnice za malo živino vsaj za tretjino podaljša, v novo prizidani prostor

postavijo kotli, ki so zdaj mesu na kvar v prostori klavnice za malo živino. Tudi so mesarji prosili, da se popravi ledenica v klavnici, v katero se letos ni napeljalo nič ledu, kajti ledenica ni za rabo, ker je že v načrtu bila napačna. Zdej je v mestni ledenici velika gnječa, kajti ista je jedva zadostovala pred 70 leti, ko ni bilo niti petine današnjih mesarjev.

— (Slovensko društvo) v Mariboru bode po cesarjevem odhodu imelo občni zbor v Ptujih.

— (Šolski praznik.) Vsled določbe dež. šolskega sveta štajerskega praznovala bodo šole na Štajerskem v 2. dan julija 600letnico združenja z Habsburško rodbino.

— (V občini sv. Krištofa) pri Laškem Trgu zmagali so v 2. dan t. m. pri občinski volitvi kljubu vsem naporom nemčurjev vendar narodnjaki. Živeli!

— (Posojilnica v Mariboru) imela je do konca maja 150.178 gold. 42 kr. dohodkov, 141.341 gid. 88 kr. pa izdatkov.

— (Na Donački gori) pri Rogatci, od koder je izredno krasen razgled po južnem Štajerskem, postavili bodo krčme za potovalce ter popravili steze, ki so že do sedaj bile tako prikladne, da se je do pod vrha moglo jahati.

— (Toča) je v zadnji dan maja pobila po vinogradih pri sv. Janži pri Velenji.

— (Izpred porotnega sodišča ljubljanskega.) Dne 4. t. m. zatožena je bila J. Stansa z Vrhnike hudodelstva otroškega umora. Kmalu, ko se je rodil njen otrok, udarila ga je nekolikokrat z roko po glavi, da je bil mrtev. Obsojena je bila na štiri leta težke ječe, poostrene s postom. — Dne 5. t. m. zatožen je bil vlačugar Šimen Šišek zaradi hudodelstva uboja. Zatoženec je bil že kaznovan zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe in zaradi hudodelstva rop s težko ječo petih let. Komaj je bil nekaj mesecev iz zapora, je izvršil zopet hudodelstvo. Prišel je bil na ženitovanje v Domžale. Le tam sta se sporekla s kmetskim fantom Matavžem Juvanom. Slednji vrgel mu je porcelanasto posodo v glavo, zatoženi pa je Juvana usekal z litersko steklenico po glavi tako silno, da je nekaj časa potem vsled prizadejane poškodbe umrl. Sodišče obsodilo je Šimona Šišeka na tri in pol leta težke ječe, poostrene s postom.

— (Dražba.) V 23. dan t. m. postavi požarna bramba v Škofji Loki ob 12. uri opoldne na mestnem trgu štirikolesno brizgalnico, ki nese na 50 korakov in je v polnem dobrem stanju, v javnej dražbi na prodaj.

— („Triglav“ v Gradci) zboroval bode v soboto 9. dan t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni „zur alten Bierquelle“ (Badgasse, 5. soba). Spored: I. čita se zapisnik prejšnjega zborovanja, II. predavanje g. Sušteršiča, III. kritika predavanja g. Bezjaka, kritikujeta gg. stud. phil. Fon in Virbnik, IV. slučajnosti. Gosti dobro došli!

— (Duhovenske spremembe.) V ljubljanski škofiji: G. Štefan Jaklič, župnik v Dolenji Vasi, je dobil faro Št. Vid pri Zatični; g. dr. Jos. Dolenc pride kot duh. pomočnik v Mengeš, g. Avgust Turk pa v Borovnico. — G. Jarnej Krašovic, župnik v pokoji, je v Kamniku 3. t. m. umrl. — V lavantinski škofiji: G. Jos. Hajšek je prestavljen v Skale; g. Josip Kotnik v Šmartno pri Šaleku in g. Janez Pajtlar v Svičino.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Peterburg 8. junija. Car je potrdil nasvet državnega sveta, po katerem se ima začetkom l. 1884. glavnina (osebni davek) najubožnejšemu kmetskemu ljudstvu popolnem opustiti, drugim kmetom pa in obdačenemu ljudstvu za polovico, odnosno za desetino zmanjšati. Minister notranjih stvari ima predložiti načrt postave, zadevajoče svobodnejše preseljevanje rečenega ljudstva.

Moskva 7. julija. Nemško društvo Liedertafel priredilo je Nj. Veličanstvoma v Kremlo serenado. Danes vršilo se je svečano blagoslovljenje Izveličarjeve katedrale, katerega so se udeležili Nj. Veličanstva, članovi carske rod-

bine, inostrani knezi in poslaniki. Okolu cerkve postavljen je bil velik karé vojakov. Vsi prostori in ulice, celo hiše prav do streh bile so napolnjene z ljudstvom, carja navdušeno pozdravljajočim. V cerkvi zbrana je bila vsa čiherna duhovščina Moskovska. Po blagoslovljeni slovesni obhod okolu cerkve z vsem spremstvom mej 101 strelji iz topov in zvonjenjem vseh cerkva. Ob 2. slavnost končana. Car podaril ubožnim Moskvičanom 50.000 rubljev. — Knez Črnogorski podelil je Katkovu Danilov red prve vrste.

Mesečni shod kranjskega obrtnega društva.

Zadnji ponedeljek imelo je kranjsko obrtno društvo svoj mesečni shod pod predsedstvom gosp. Kleina, katerega se je udeležilo do 50 članov. Predsednik naznani, da je štajersko obrtno društvo v Gradci doposlalo pravila za razsodstva in bolnišne blagajnice v smislu nove obrtne postave z dne 15. maja t. l. Ker je občja želja obrtnikov, da bi se i v tej zadevi jednotno postopalo, bode društveni odbor pravila vzel v pretres in stavil svoje nasvete.

Šestnajst pekovskih mojstrov obrnilo se je do obrtnega društva, naj bi delovalo pri mestnem magistratu na to, da bi pekovski vajenci ne prodajali vsaki dan po ulicah in javnih prostorih kruha. Po §. 95. obrtnega reda ima gospodar za to skrbeti, da se vajenec obrti dobro nauči, torej mu naj ne naklada preveč drugih opravkov. Učenec dobi zjutraj canjo napolneno s kruhom, z nalogom, da ga mora prodati; tako postopa vse dopoldne, tudi do dveh popoldne po ulicah. Kar skupi za žemlje več, ako jih dražje prodaja, to se zakadi in zaigra v skritih kotih, ali pa porabi za žganje, katerega obrajta velika večina tukajšnjih pekovskih vajencev. Zbor o tej prošnji sklene, da se izroči g. mestnemu odborniku Kleinu, da stori potrebni predlog v mestnem zastopu. Tajnik društva g. Kunc potem govori o tem, so li kupčijske in obrtne zbornice za obrtni stan koristne ali ne. Govornik pravi, da se je obrtno društvo pri enem prejšnjih zborovanj, ravno tako, kakor obrtna društva na Českem, izreklo za to, da se obrtniki ločijo od trgovcev in se ustanove samostalne obrtne zbornice.

Pri obravnavah v tukajšnji trgovinski in obrtni zbornici o vladinem predlogu novega volilnega reda pokazalo se je, da kranjski obrtniki plačujejo 46.000 gld., trgovci pa le 18.000 gld. davka, in vender je bil trgovski stan množnje v zbornici zastopan, nego obrtni. Ta krivica se bode sedaj, kakor se sliši, v novem volilnem redu za zbornico popravila, kajti dotični odsek zbornice izdelal je načrt, da bode v prihodnje voljenih v zbornico šestnajst obrtnikov in le osem trgovcev; zastopniki velike industrije, katere na Kranjskem itak ni, in rudarstva pa odpadejo. Ni dvomiti, da tudi plenum kupčijske zbornice sprejme novi volilni red in, ko ga vlada odobri, bodo imeli obrtniki utrjeno stališče v zbornici.

(Konec prih.)

Poslano.

Zahvaljeva se gg. volilcem dolenjske mestne skupine za izkazano zaupanje, javljam, da odstopim od kandidature, da ne rušim narodne discipline.

Prof. Fr. Šuklje.

Zahvala.

Komaj se je izvedelo po bližnjih krajih o silnej sreči, ki je zadela vsled groznega požara vas Trboje v županiji Smlednik, jele so se gibati dobrohotne roke v pomoč našim pogorelcem. „Kdor hitro pomaga, dvakrat pomaga.“ V svesti si istinitosti tega pregovora, šteje si podpisano občinsko starištvostvo v prijetno dolžnost javno zahvaliti se nekaterim blagim dobrotnikom za naglo in velikodušno podporo. Osobito moramo se spominjati o tej priložnosti s hvaležnostjo blagorodnih gospodov: C. kr. okrajnega glavarja C. Meick-a, komisarja b. g. Mirbaha, trgovca Petra Majdiča v Kranji in svečarja Ignacija Foka v Kranji za zdatno podporo, bod si v denarji bodisi v živežu in blagu v prid našim pogorelcem. V imenu obdarjenih kličemo: Bog povrni stotero!

Ob jednem ulagamo iskreno prošnjo do vseh blagih src, da nam blagovolijo pristopiti na pomoč, kajti živa je

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

potreba v resnici. Vsak i najmanjši dar sprejemamo hvaležno; vsem dobrotnikom že sedaj: srčna hvala!

Smlednik, dné 4. junija 1883.

Anton Bürger,
župan.

Henrik baron Lazarini, Josip Kržič,
občinska svetovalca.

Tujci:

7. junija.

Evropa: pl. Parma, grof Zileri del Vause, Herzog iz Gradca.
Pri Slonu: Zenkovič iz Trsta. — Hoffmann iz Reke. — Taferner iz Hrvatskega. — Cozzi iz Trsta. — Dezzo iz Reke.
Pri Malléi: Woda z Dunaja. — Laurič iz Rakeka. — Par z Dunaja.

Meteorološko poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
4. junija	7. zjutraj	736.06 mm.	+15.2°C	brezv.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	734.74 mm.	+23.4°C	sl. bur.	obl.	dežja.
	9. zvečer	734.30 mm.	+16.8°C	brezv.	jas.	
5. junija	7. zjutraj	732.89 mm.	+15.6°C	sl. bur.	jas.	2.00 mm.
	2. pop.	729.97 mm.	+27.2°C	sl. zah.	jas.	dežja.
	9. zvečer	728.16 mm.	+19.3°C	sl. zah.	jas.	
6. junija	7. zjutraj	725.82 mm.	+15.6°C	brezv.	obl.	0.28 mm.
	2. pop.	726.20 mm.	+22.6°C	sl. zah.	d. jas.	dežja.
	9. zvečer	727.24 mm.	+15.4°C	sl. zah.	jas.	
7. junija	7. zjutraj	727.74 mm.	+14.6°C	sl. bur.	jas.	2.50 mm.
	2. pop.	727.56 mm.	+20.6°C	sl. jvz.	obl.	dežja.
	9. zvečer	729.66 mm.	+17.6°C	brezv.	d. jas.	

B. V Avstriji sploh:

Značni pritisk je večinoma povsod znatno pal, toda ne tako jednako; razdelitev vsled tega ne več tako jednako-merna; razloček mej maksimum in minimum nekoliko večji. Temperatura je ostala skoro nespremenjena ter je bila še večjidel nadnormalna ali pa saj normalna; razloček v stanju jednega dne postal je bolj ekstremen. Vetrovi slabotni in zelo spremenljivi; nebo največkrat deloma jasno, vreme precej nestanovitno.

Dunajska borza

dné 8. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld.	35	kr.
Srebrna renta	78	95	"
Zlata renta	98	80	"
5% marcna renta	93	30	"
Akcije narodne banke	838	—	"
Kreditne akcije	295	—	"
London	120	—	"
Srebro	—	—	"
Napol.	9	53	"
C. kr. cekini	5	67	"
Nemške marke	58	50	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	120	"
Državne srečke iz l. 1864.	100	166	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta.	—	98	"
Ogrska zlata renta 6%	—	120	"
" " " 4%	—	88	"
" " " papirna renta 5%	—	87	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	103	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	114	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	118	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	103	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	—	105	"
Kreditne srečke	100 gld.	170	"
Rudolfove srečke	10	19	"
Akcije anglo-avstr. banke	120	110	"
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	216	"

Umrlj so v Ljubljani:

5. junija: Fran Unglerth, bivši strugar, 73 let, Karlovska cesta št. 7, za otrpnenjem hrbtne mozga.

— Leopold Juch, črevljarjev sin, 7 mes., Florjanske ulice št. 8, za bronhijalnim katarom.

6. junija: Neža Elercig, sodarjeva udova, 67 let, Trnovske ulice št. 6, za vodenico. — Ana Drenik, prisilne delavnice kontrolorjeva hči, 4 leta, Hradeckijeva vas št. 8, za difteritido.

7. junija: Lovro Trdina, kmetski sin, 30 let, Hrenove ulice št. 15, za jetiko.

V deželnej bolnici:

4. junija: Giacomo Serafino, opekar, 21 let, za vodenico v plučah.

VIZITNICE

v elegantnej obliki priporočja po nizkej ceni

„Narodna Tiskarna“

v Ljubljani.

Poslano.

(4-15)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

poznate kas najbolje okrepljujuče piče,
I kas izkušan liek proti trajnom kašlju plućevine I
želudca bolesti grkljana I proti méhurnim kataru,
kas I elastioah za (PASTILLEN)
probavils

malinske kod Hinke Mattonija (Karlovi vari u Ceskoj).

Na etikéto in zamah,
kakor kaže podoba,
treba ostro paziti.

MATTONI'S
GISSHÜBLER

Izredno zanimljivo.

„DAS EISERNE JAHRHUNDERT“

spisal

Amand pl. Schweiger-Lerchenfeld,

z 200 ilustracijami in 20 kartami in obrisi deloma
po dveh straneh. — Izide v 25 vezkih po 30 kr.

Prvi vezki so na ogled ter vzprejema naročila

(389-1)

Iv. Giontini v Ljubljani.

Št. 8473.

(388-1)

Košnja v najem!

V četrtek 14. dan junija t. l. dopoldne ob 9. uri se bode košnja mestnih senožetij pod gradom Tivoli po očitnej dražbi za leto 1883 kosoma v najem oddajala.

Dražba se bo pričela ob 9. uri dopoldne na senožetih v Latermanovem drevoredu poleg vojaške oskrbovalnice.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 5. junija 1883.

Župan: Grasselli.

Živinozdravniška služba

v trgu Šmarije pri Jelšah na Dolenjem Štajerskem za okraj šmarijski s plačo 200 gld. je še izpraznena.

Prošnje se bodo še do

konec junija 1883

prijemale, nastopiti se pa mora služba koncem julija t. l.

Okrajni zastop šmarijski,

meseca maja 1883.

(381-2)

Anderlüh, načelnik.

Doktora medicine mesto

v trgu Šmarije pri Jelšah na Dolenjem Štajerskem je še izprazneno.

Letna plača 500 gld.; prošnje se bodo še do

konec junija 1883

prijemale; službo pa ima dotičnik nastopiti koncem julija t. l.

Okrajni zastop šmarijski,

meseca maja 1883.

(380-2)

Anderlüh, načelnik.

Devet medalij.

BUDIMSKA

RÁKÓCZY
grenóica,

katero so analizovali in označili deželna akademija v Budimpešti, profesor dr. Stölzel v Monakovem, profesor dr. Hardy v Parizu in profesor dr. Tichborne v Londonu, priporočajo profesor dr. Gebhardt v Budimpešti, profesor dr. Zeissel na Dunaji in druge medicinske kapacitete zaradi njegove bogate vsebine lithiona; posebno uspešno se uporablja pri trdovratnih boleznih prebavnih organov in zaprtji vode ter se pred vsemi znanimi grenicami posebno izredno priporoča. Dobiva se po vseh lekarnah in prodajalnicah mineralnih vod, vedno na novo natočena. Prosi se, da se zahteva izredno Budimska Rákóczy. (300-5)

Lastniki bratje Loser v Budapešti.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.